

Een woord vooraf

1. In dit woord vooraf

In mijn [welkomspagina](#) schreef ik dat mijn website over “de waarde van woorden” gaat. Omdat je dan nog niet veel weet, heb ik dit “woord vooraf” geschreven.

In hoofdstuk [2](#) leg ik uit wat woorden voor mijzelf betekenen.

In hoofdstuk [3](#) beschrijf ik het schilderij van [Marc Chagall](#) uit 1947 dat op mijn welkomspagina prijkt.

Dat schilderij beschouw ik als een collage van mijn hele website. Aan de hand van het schilderij ga ik in hoofdstuk [4](#) de belangrijkste onderdelen van mijn website langs.

2. Woorden

2.1. Woorden, woorden en nog eens woorden

Woorden?

Woorden zijn er al meer dan genoeg.

Het hele internet staat bomvol met woorden. Volgens het tijdschrift *Science* bevatte dat in 2007 zo'n 300.000.000.000.000.000.000 [bytes](#) aan informatie.¹⁾ En die informatie dijt nog elk jaar uit.

Wat voegt deze website daar dan nog aan toe?

Dat is maar een speld in de hooiberg van ontelbare websites, weblogs, tweets, chatberichtjes en mailtjes waarmee we elkaar iets van onszelf en onze opvattingen laten weten. Alles bij elkaar gaat het om zoveel schrijfsels, dat we daar maar een fractie van kunnen lezen en nog minder serieus op ons in kunnen laten werken.

Gelukkig is Google er om ons te helpen vinden wat we zoeken, maar als we vervolgens een “veelbelovende” site openen, duurt het niet lang voor we hem al weer verlaten.

Volgens een artikel over [de tijd die bezoekers op een website doorbrengen](#) zijn verreweg de meesten van ons al binnen 10 seconden op een andere site.

De enkeling die er wél blijft steken, heeft vaak nog meer te doen. “Multitasken” noemen we dat, meerdere taken tegelijkertijd uitvoeren. Je kunt het echter beter “switchtasken” noemen, snel van de ene naar de andere taak switchen.²⁾ Daardoor kunnen we ons moeilijk op de woorden concentreren die op dat moment onze aandacht vragen.

Als het ons toch lukt om een internettekst met aandacht te lezen, doen we dat met een behoorlijke dosis argwaan. Want wie geeft ons de garantie dat de woorden die we lezen wáár zijn? De schrijver van de woorden is veelal een onbekende voor ons, en als we hem al kennen, vragen we ons toch af wat voor belang hij er zélf bij heeft om ons deze woorden mee te delen.

De Amerikaanse anarchist [John Zerzan](#) denkt zelfs dat wij tegenwoordig zoveel leugens voorgeschoteld krijgen, dat we onze belangstelling voor woorden in het algemeen beginnen te verliezen.³⁾

De omstandigheden om in deze tijd een website te beginnen met documenten die veelal rond de 20 á 30 pagina's liggen, zijn dus niet bepaald gunstig.

Toch waag ik het erop om mijn website te lanceren. Een website waarin ik wil laten zien hoe belangrijk woorden eigenlijk zijn.

Dat er scheppingskracht in woorden zit.

Volgens de Nederlandse theoloog [Harry Kuitert](#) scheppen wij, mensen, met woorden onszelf en onze wereld.⁴⁾ Zonder woorden zou onze omgeving een chaotische warboel zijn. Zonder woorden weet ik niet eens dat ik besta.

Woorden en mensen horen dus bij elkaar.

2.2. Hét Woord

Wat gebeurt er als wij elkaar leugens verkopen? Worden wij dan zélf ook fake?

Om een écht mens te zijn, hebben wij wáre woorden nodig.

Maar wat is wáár? Voor de ene mens is dít waar en voor de andere mens is dát waar. En zelfs voor één enkel mens is op het ene moment dít waar en op het andere moment dát waar. Zo denken wij er tegenwoordig althans over.

Communicatie is dan nogal ingewikkeld.

Voor Cor Wielaard, mijn opa van moeders kant, was het echter heel duidelijk welke woorden er wáár waren en welke woorden niet. Woorden zijn wáár als ze de "tand des tijds" hadden doorstaan, als ze je iets blijvends te melden hadden. Voor hem waren dat geen mensenwoorden. Mensen zijn namelijk beperkt en ook hun leven is begrensd. De enige die niet beperkt is, is [God](#).

In déze tijd twijfelen vele mensen aan het bestaan van God, maar in mijn opa's tijd kwam dat nog niet zoveel voor. Hij en zijn tijdgenoten zagen God als een Wezen dat hen kon bevatten en omvatten maar door henzelf niet bevat of omvat kon worden. Om ons toch iets mee te delen, heeft dat grenzeloze Wezen aan enkele schrijvers in de oudheid een boek gedikteerd met "ware woorden".

Dat boek met die "ware woorden" gaf mijn opa houvast. Dat waarschuwde hem voor verkeerde dingen en gaf hem troost als hij het moeilijk had.

Dat boek was ook in zín tijd al heel oud en heette de "Bijbel". In het lezen van en over die Bijbel stak mijn opa heel veel tijd. Thuis heb ik nog een [Statenbijbel](#) van hem in de kast staan, compleet met kanttekeningen van Bijbelgeleerden uit de 17e eeuw.

Van beroep was mijn opa [glasblazer](#), maar in de [crisisjaren](#) werd hij werkeloos en pakte hij elk werk aan dat hij krijgen kon. Toen de [Tweede Wereldoorlog](#) aanbrak, moest hij de Duitse soldaten in de treinen van eten voorzien en toen hij eindelijk thuis kwam, was hij al ziek. Een ziekte waaraan hij een paar jaar later zou overlijden.

Mijn opa had dus best een moeilijk leven, maar de Bijbel hield hem overeind. Als hij daar niet in las, las hij de [oude schrijvers](#) die er teksten en thema's uit behandelden. 's Zondags zat hij tweemaal een uur in de kerkbank naar een preek te luisteren over diezelfde Bijbel en daar sprak hij dan weer over met zijn broer Ferd.

De taal waarin hij las, sprak en dacht, was het [Nederlands van de Statenvertaling](#).

Hetzelfde gold voor vele generaties Nederlandse [Calvinisten](#) voor hem.

Vóór de [Reformatie](#) waren de Nederlanders allemaal [Rooms-katholiek](#). Zij hadden de Latijnse Bijbel, de [Vulgaat](#).

En als we nog verder teruggaan, naar de eerste christelijke generaties, komt de Griekse taal in het zicht. Hun Bijbel was de [Septuagint](#).

Al die Bijbellezers en Bijbelluisteraars vormen samen de christelijke godsdienst, een godsdienst die al tweeduizend jaar bestaat en ook nu nog door heel veel mensen gepraktiseerd wordt.⁵⁾

Voor al die mensen is de Bijbel het boek van de [waarheid](#).

2.3. Het Hebréeuwse Woord

De christelijke Bijbel bestaat uit twee delen, het Oude Testament en het Nieuwe Testament.

Het [Nieuwe Testament](#) is verreweg het populairst onder christenen. Dat gaat over de persoon die voor christenen het allerbelangrijkste is, namelijk [Jezus](#). Het Oude Testament zien ze als een voorbereiding er op. Een voorbereiding die ze in de loop van de tijd steeds minder zijn gaan begrijpen.⁶⁾

Dat Oude Testament is oorspronkelijk in het [Hebreeuws](#) geschreven. Het is de Bijbel van de joden, de [Hebreeuwse Bijbel](#). Eeuwenlang hebben de joden dit boek becommentarieerd. Wat er allemaal in die commentaren staat is voor christenen grotendeels onbekend.

In het begin van de negentiger jaren ben ik voor het eerst met de joodse Bijbeluitleg in aanraking gekomen. Ik kocht toen *De Bijbel als Schepping* van [Friedrich Weinreb](#), een voor mij toen nog onbekende joodse schrijver. Weinreb, zelf een traditionele jood, kon die traditie uitleggen op een manier die ook voor moderne westerlingen te volgen was.

Voor al wat hij zei over het Hebreeuws was voor mij een eyeopener. Weinreb behandelde die taal heel anders dan de dominees en pastors die deze taal op de universiteit hebben geleerd.

In de universiteit behandelen ze het Hebreeuws als een gewone taal waarvan je de woorden, de regels en de uitzonderingen uit je hoofd moet leren. Een rijke taal, dat wel, want de drieletterige stammen waaruit de meeste Hebreeuwse woorden bestaan, betekenen vaak meerdere dingen tegelijkertijd.

Weinreb ging echter verder. Voor hem hadden de [letters](#) waaruit de woorden en woordstammen waren opgebouwd zélf een betekenis. Ik ontdekte dat het Hebreeuws een hele rijke binnenkant heeft. Een binnenkant waarin alles met alles samenhangt.

Daarbij gaat het ook nog om iets exacts. Elke Hebreeuwse letter heeft namelijk een getalswaarde. Daarom kunnen ze iets waars uitdrukken.

Tot dan toe had ik geloofd dat alleen de wiskunde exact was. Woorden zijn slechts labels die wij, mensen, op de dingen plakken. Labels die nooit helemaal kunnen uitdrukken wat die dingen zijn. Labels waar iedereen ook nog eens zijn eigen gevoel bij heeft.

Met het Hebreeuws werden de dingen echter zo duidelijk, dat ik de overtuiging kreeg dat het hier om een heel bijzondere taal ging. Ik ging begrijpen waarom de traditionele joden geloofden dat dit de taal van de waarheid is, de taal waarin God ons, mensen, waarheden mee kan delen.

Ik las alle boeken en cursussen die van Weinreb verkrijgbaar waren en ging aan de hand daarvan opnieuw de Bijbel lezen. Ik kon nu onder de oppervlakte van de Nederlandse vertalingen kijken en deed de ene ontdekking na de andere.

De Bijbel bleek een ongelooflijk wonder te zijn.

Mijn opa las die Bijbel in zijn eigen taal en geloofde dat die Bijbel hem de waarheid zei. Nu bleek de taal van die Bijbel zélf met waarheid te maken te hebben.

De woorden van die taal gaven mij namelijk een helder inzicht in mijzelf en in de werelden waarin ik leef. Een wereld die ik kan zien, horen, voelen en begrijpen en een wereld die ik niet kan zien, horen, voelen en begrijpen.

Proefondervindelijk bewijzen kan ik dat natuurlijk niet. Ik kan je alleen maar uitnodigen de “taal van de waarheid” zelf te leren kennen en in het “boek van de waarheid” op ontdekkingstocht te gaan. Daarvoor wil ik je op deze site handvaten geven.

2.4. Waarheden in deze tijd

Eeuwenlang hebben de mensen in onze cultuur dat oude boek beleefd als een boek dat hun troost bood en hun leven zin gaf.

Wat in het boek stond was waar, omdat het Wezen die dat boek dicteerde voor hen betrouwbaar was. Volgens de joden had Hij dat boek zelfs in een exacte taal laten opschrijven.

Voor moderne wetenschappers is alleen de wiskunde exact. Dat is hún taal, de taal waarin zij hun wetenschappelijke waarheden formuleren. Buiten die wiskunde, zeggen zij, is er niets bij voorbaat waar. Beweringen worden pas “harde feiten” als je ze proefondervindelijk kunt bewijzen.

Van zulke “harde feiten” zal ik je een paar voorbeelden geven:

- De aarde waarop ik leef, is een onbetekenend bolletje in een reusachtig heelal.
- In de natuur die ik ken, worden zwakkere dieren door sterkere dieren opgegeten.
- Wie ik ben, wat ik kan en onder welke omstandigheden ik geboren ben, is in laatste instantie een kwestie van toeval.
- Ik kan Weinreb niets vragen als ik in zijn boeken iets niet begrijp, omdat hij dood is.
- Over 50 jaar ben ik vrijwel zeker zelf allang dood.
- Als over miljarden jaren de zon uitdooft, is het met de hele mensheid over en uit.

Troostvol is dat allemaal niet. Troost kun je in de Bijbel vinden, maar dat is volgens wetenschappers geen boek van feiten.

In de korte tijdspanne dat je leeft, kun je natuurlijk ook veel mooie dingen beleven. Voor mijzelf geldt bijvoorbeeld:

- Dat de geluiden, kleuren en geuren van een bos mij rust geven.
- Dat ik bijna nooit meer met droge ogen naar de [Matthäus Passion](#) van [Johann Sebastian Bach](#) kan luisteren.
- Dat ik steeds meer onder de indruk raak van de vorm en de inhoud van de oude Bijbel.

Wetenschappelijk gezien zijn dat echter toevalligheden, die ook nog eens sterk met mijn eigen persoonsje te maken hebben.

Ik heb echter ook eigenaardigheden die wetenschappers ronduit onwetenschappelijk zouden vinden.

Ik geloof bijvoorbeeld dat:

- Een “onzichtbaar Wezen” mij, toen ik 16 was, op een warme juli-avond een ogenblik geliefkoosd heeft.⁷⁾
- Het na de dood niet afgelopen is met ons.
- Alles wat er hier op aarde verkeerd is gegaan, rechtgezet zal worden.

Tegenwoordig worden dat soort uitspraken gerangschikt onder het kopje “gevoel”. Gevoelens die “voor jou persoonlijk waar zijn”. In de waarheid van je gevoelens mag je natuurlijk best geloven, als je maar beseft dat die waarheid alleen voor jou, op die plek en op dat moment waar zijn.

Voor mij is dat echter te weinig.

Voor mij heeft waarheid te maken met woorden. Woorden die bedoeld zijn om te communiceren. Om die reden roep ik je op om weer te gaan lezen, om weer met woorden aan de slag te gaan. Met name met woorden die aan de basis staan van onze cultuur.

Met mijn website wil ik daar graag een bijdrage aan leveren.

3. Een schilderij uit 1947

3.1. Inleiding

Op mijn [welkomspagina](#) laat ik het schilderij van de joodse kunstenaar [Marc Chagall](#) zien, dat “de vallende engel” heet en voor mij zo’n beetje de samenvatting is van wat mijn website inhoudt.

In 1923 is hij aan dit schilderij begonnen en in 1947 heeft hij het voltooid.

In 1922 had hij Rusland, zijn geboorteland, voorgoed verlaten. Eerst heeft hij in Frankrijk gewoond en toen is hij, vanwege de komst van de [Nazi's](#), met zijn familie naar Amerika gevlucht. Daar stierf in 1944 zijn vrouw Bella aan een ziekte. Toen hij in 1946 weer terugkwam in Europa was de grote [chassidische gemeenschap](#) van zijn geboorteplaats [Vitebsk](#) totaal uitgeroeid.

Het schilderij “De vallende engel” zou je kunnen zien als een uitbeelding van de hele Nazi-tijd.

3.2. De kleur van het gevoel

De roodgekleurde figuur is een engel die uit de hemel valt.

De hemel is de Bijbelse plek waar God woont en engelen zijn wezens die samen met Hem deze harmonieuze plek bewonen. In dit geval gaat het om een engel die zélf god wilde zijn en daardoor zoveel chaos veroorzaakte dat God hem uit de hemel gooide.

Meer over deze figuur vind je in de Bijbelgedeelten [Jesaja 14:4-20](#) en [Ezechiël 28:1-19](#). In beide gedeelten blijkt het om een aardse tiran te gaan.

Het ligt voor de hand dat Chagall hier aan [Hitler](#) gedacht heeft. Hitler had namelijk de leiding bij de Nazi's die zijn dorpsgenoten hebben vermoord.

Toch denk ik dat Chagall met zijn vallende engel ook iets subtielers en universele bedoelde.

Zijn vallende engel is geen duivels gedrocht, maar een mooie, rode vrouwenfiguur.

Volgens de beeldende kunstenaar [Ruud Bartlema](#) is rood bij Chagall de kleur van de liefde.⁸⁾ De engel komt van een plek waar iedereen van elkaar houdt. Die liefde is bij de engel echter veranderd in eigenliefde. In beide gevallen gaat het hier om gevoelens.

Zulke gevoelens spelen een hoofdrol in de [Romantiek](#), een stroming in de westerse cultuur die in de

19e eeuw begon bij een elite en in de 20e eeuw is uitgegroeid tot een massaverschijnsel.

In de Romantiek is dat wat jij voelt, belangrijker dan wat de wetenschap of de kerk je voorschrijft. Het probleem van het gevoel is echter dat het zo veranderlijk is. Als je verliefd ben, kun je denken dat je "de liefde zelf" bent, maar als die liefde gekwetst wordt, kan ze zelfs omslaan in haat.

De Romantiek heeft dus niet alleen maar lieve kanten. Volgens de Duitse filosoof Rüdiger Safranski kun je zelfs het Nazisme als een uitloper van de Romantiek beschouwen. [Goebbels](#), de propagandist van de Nazi's, pleitte voor een '*stalen romantiek*', een '*romantiek die zich niet voor de harde kanten van het bestaan verschuilt*'.⁹⁾

Ook het verlangen van de Nazi's naar een gemeenschap heeft iets romantisch. Nazi's vatten die gemeenschap echter niet als een taalgemeenschap op, zoals de andere Romantici, maar als een zaak van "[Blut und boden](#)".¹⁰⁾

3.3. Grootvaders klok, een Thorahrol en Jezus

In een gemeenschap van Nazi's hoorde wat ooit de wortels van de westerse cultuur had gevormd, echter niet thuis.

In Chagalls' schilderij valt met de engel ook grootvaders klok naar beneden. Die klok staat voor de tijd van vroeger. Ook de boer linksboven, met zijn groene gezicht, valt naar beneden. Volgens Bartlema is groen bij Chagall de kleur van het nieuwe leven en de hoop. De boer heeft hier dus zijn hoop verloren.

Links onderaan probeert een chassidische Jood een Thorahrol in veiligheid te brengen.

Tegen zijn toenmalige partijgenoot Hermann Rauschning had Hitler gezegd dat '*de stenen tafelen van de berg Sinai*' hun '*geldigheid*' hadden '*verloren*' en dat '*het geweten een joodse uitvinding*' was.¹¹⁾

De stenen tafelen zijn de platen waar de tien geboden, de [Tien Woorden](#), op staan, die de kern van de [Thorah](#) vormen. Die Tien Woorden drukken uit wat liefde in Gods ogen is.

Goddelijke liefde is onveranderlijke liefde. Menselijke liefde kan omslaan in haar tegengestelde. Bij Hitler is dat in extreme mate gebeurd. Zijn haat richtte hij vooral tegen de joden. Hij wilde van de hele joodse gemeenschap af, een gemeenschap die Chagall aan de onderkant van zijn schilderij weergaf met zijn geboorteplaats Vitebsk.

En met het Jodendom liep natuurlijk ook het Christendom gevaar, want dat is daar op geënt. Maar omdat in die tijd vrijwel elke Duitser nog christen was, durfde Hitler dat niet hardop te zeggen.

Chagall verbeeldde het Christendom aan de rechterkant van zijn schilderij als moeder Maria en haar kind Jezus en als de volwassen Jezus die aan het kruis hangt.

3.4. Gods aanwezigheid

De achtergrondkleur van Chagalls schilderij is zwart, maar af en toe duikt er ook iets anders op. Het opvallendst is de witte kleur van de Thorahrol, die volgens de joden het hart van de Bijbel vormt. Wit staat volgens Bartlema voor de aanwezigheid van God. De *Thorah* is namelijk het Woord van God en in dat Woord is God zélf aanwezig.

Ook de kaars tussen de christelijke symbolen, de daken van de huizen van Chagalls stadje, de plek

rondom de vallende boer en de wijzerplaat van de klok zijn wit gekleurd. Ook daar is God volgens Chagall dus aanwezig.

Daarnaast zijn er verschillende dingen geelgekleurd. Volgens Bartlema is geel de kleur van de onzichtbare wereld die ons draagt.

Het eerste gele element is de volle maan, die het tijdstip aangeeft waarop de joden de feesten [Pèsàch](#), [Soekoth](#) en [Poerim](#) vieren, die stuk voor stuk met de bevrijding te maken hebben. Andere gele elementen zijn het gezicht van Maria, het aureool rond het hoofd van de gekruisigde Jezus, de vlam van de kaars en de slinger van de klok.

Het opvallendste stukje geel is het stierenhoofd onderaan het schilderij. De stier staat voor het offerdier in de tempel, de plaats waar God op deze aarde te vinden is.

De stier bespeelt een viool, want een offergang gaat volgens de Bijbel met muziek gepaard.¹²⁾ De viool is blauw. Volgens Bartlema staat de blauwe kleur voor de Goddelijke vonk die in al het aardse te vinden is. Het gaat hier dus om Goddelijke muziek die op áárde door ménsen uitgevoerd wordt.

Alle witte, gele en blauwe elementen in Chagalls schilderij hebben te maken met de Bijbel en de godsdienst en cultuur die daaromheen ontstaan is. Die fungeren voor hem als “lichtplekken” in de duisternis van de Nazitijd.

4. Wat betekent het schilderij voor mijn website?

4.1. Romantische gevoelens

Op veel plaatsen in mijn website vind je afbeeldingen van schilderijen van Marc Chagall. Ik houd van de manier waarop hij Bijbelse onderwerpen uitbeeld. Niet plat realistisch en ook niet zweverig. Hemels maar toch aards.

Chagalls schilderij “de vallende engel” krijgt in mijn website een ereplaats. In dat schilderij zie ik zo’n beetje alle onderdelen van mijn website terugkomen.

Natuurlijk heeft de vallende engel voor mij niet dezelfde betekenis als voor Chagall. Chagall leefde in een tijd dat het Nazisme uit de afgrond te voorschijn kwam en de Joden het ergste aandeel wat je kunt bedenken.

Ikzelf werd geboren in een tijd dat “stalen romantiek” verfoeid werd, in een tijd waarin de Romantiek een zaak was van jongeren die de wereld wilden veranderen in een paradijs vol liefde.

Anno 2014 is dat idealisme echter allang verdwenen. De Romantische gevoelens zélf niet. Gevoelens zijn nog nooit zo belangrijk geweest als nu. Die zijn een zaak van de hele westerse cultuur geworden.

Onze westerse cultuur kun je je voorstellen als een gebouw van drie lagen:

1. Een onderste laag, die ik de “christelijke traditie” noem, het hele pakket van christelijke waarden en gewoonten waaruit onze cultuur gegroeid is. Waarden en gewoonten die gegrond zijn op de Bijbel.
2. Een tweede laag die ik de “instituten” noem, de maatschappelijke instellingen als het politieke stelsel, het rechtssysteem, enzovoort, waarvoor de verlichtingsdenkers van de 17e en 18e

eeuw de grondslagen legden.

3. Een derde laag die ik het "persoonlijke leven" noem, leven waarin Romantische gevoelens de boventoon voeren.

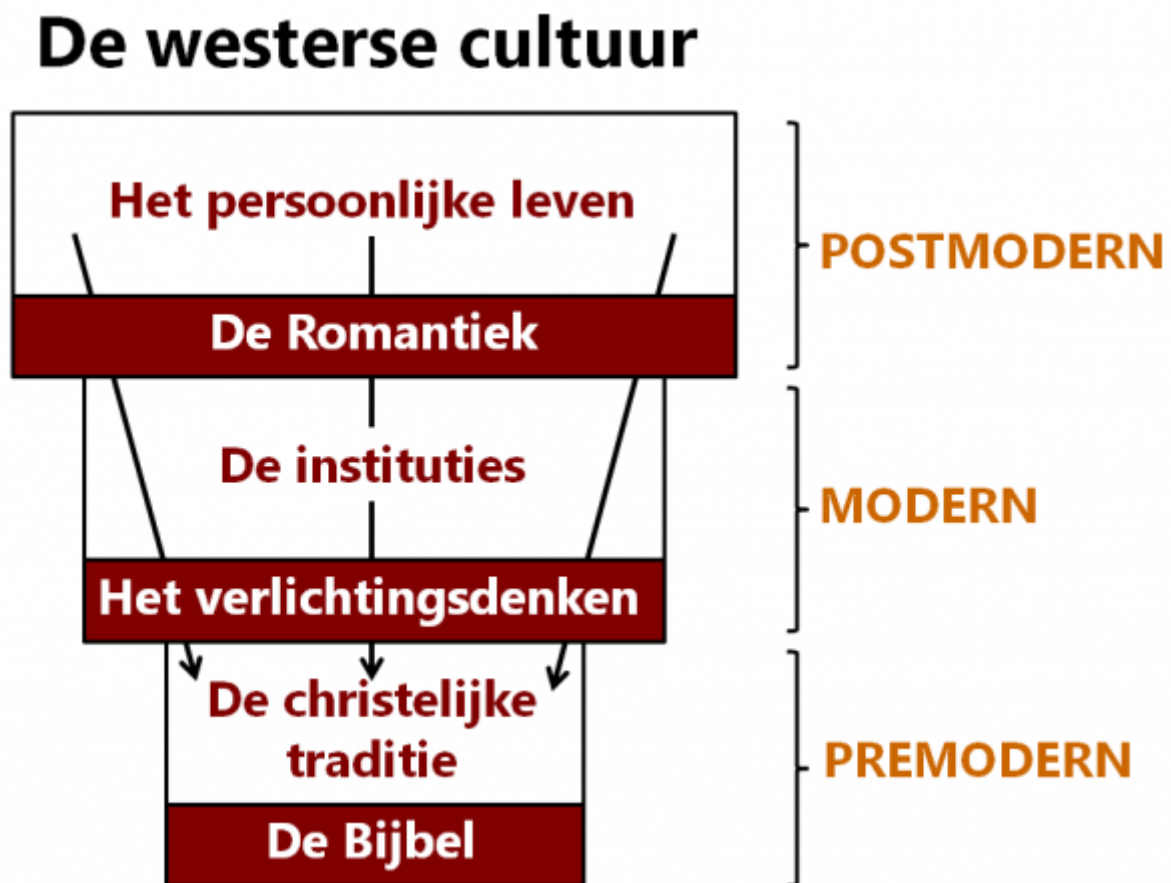
De drie lagen noem ik achtereenvolgens:

1. Premodern.
2. Modern.
3. Postmodern.

Uitgebreidere informatie over deze drie lagen vind je in mijn documenten [Wat is premodern, wat is modern, wat is postmodern?](#) en [Premodern, modern, postmodern.](#)

De derde laag is nog in aanbouw, maar ze is al zo omvangrijk dat de onderlagen onder haar gewicht dreigen te bezwijken.

Schematisch ziet het topzware gebouw er als volgt uit:

Het "persoonlijke leven" heeft nu al zoveel invloed dat het de "instituties" binnendringt. Zelfs de "christelijke traditie" staat onder druk, want er is een nieuw soort christendom gekomen dat het oude "wettische" christendom steeds meer begint te vervangen.

Als vanouds zijn deze "wetten" echter de bedding van de liefde geweest. Nu wordt liefde daar steeds meer van losgemaakt. Liefde die alleen met het gevoel te maken heeft, is veranderlijk en kan dus heel goed omslaan in haar tegendeel.

Er is dus weer een Romantische engel ontstaan en die dreigt opnieuw te vallen.

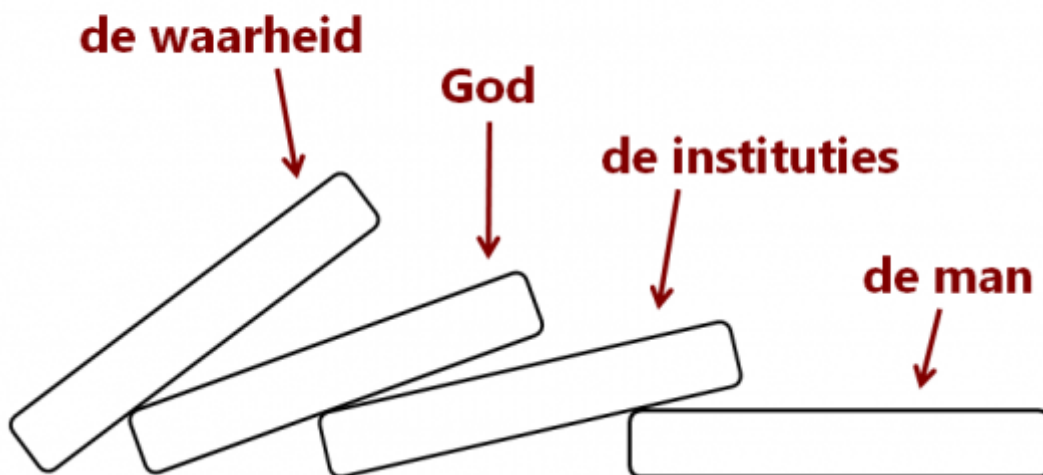
4.2. Vragen

De Franse schrijver [Michel Houellebecq](#) laat in zijn romans goed zien hoe ondermijnd Romantische gevoelens voor jezelf en je omgeving kunnen zijn.

Omdat gevoelens zo snel wisselen, kunnen ze je over alles en nog wat aan het twijfelen brengen. Zelfs over de grondslagen van onze cultuur. Bij mijzelf werden vier vragen steeds nijpender. De vraag [of waarheid bestaat](#), de vraag [of God dood is](#), de vraag [of onze instituties verdwijnen](#) en de vraag [of het afgelopen is met de man](#).

Ik merkte dat die vragen bij mij een domino-effect hadden. Wanneer ik niet meer in waarheid geloof, valt mijn geloof in God in duigen. Wanneer ik niet meer in God geloof, wordt mijn geloof in de instituties minder. En wanneer ik aan de geldigheid van de instituties twijfel, weet ik niet goed meer welke betekenis ikzelf als man heb.

Vier gevallen woorden

De Romantische engel is dus ook in onze tijd niet zo onschuldig als ze lijkt. Haar speelse spot met oude waarheden kan uitlopen op een ondermijning van alles wat waar, goed en mooi is.

Het deel van mijn website dat over dit alles gaat, noem ik de [vier vragen](#).

4.3. Lichtplekken

Mijn website gaat echter over veel meer dan de val van een Romantische engel. In het grootste deel ervan laat ik de vele "lichtplekken" zien die er ook in déze Romantische tijd nog zijn.

Ik ga de "lichtplekken" op Chagalls schilderij allemaal nog eens langs:

Ten eerste het gele stierenhoofd. Ik moet daarbij denken aan de [alèf](#), de eerste letter van het Hebreeuwse alfabet. Het beeld van die letter is namelijk het hoofd van een rund.¹³⁾

Deze *alèf* staat voor de éénheid, die God is. In de verwarring van de Romantische gevoelens staat

alles op losse schroeven. Het éne, waar de *alèf* voor staat, is dan een baken in zee.

De *alèf* is het uitgangspunt van de hele Hebreeuwse taal, een taal die ik, zoals ik al schreef, als de taal van de waarheid beschouw. Een behoorlijk deel van mijn website besteed ik aan de uitleg van dit Hebreeuws.

In hoofdstuk 5 van mijn document “Thematisch overzicht van de site” bespreek ik in het kort alle documenten die bij dit deel van mijn website horen.

Ten tweede de witte Thorahrol. De *Thorah* is voor mij net als voor de joden de kern van de Bijbel. Een behoorlijk gedeelte van mijn website reserveer ik voor de uitleg daarvan. Ik ga daarbij uit van de Hebreeuwse grondtekst.

De rest van de Hebreeuwse Bijbel is om die *Thorah* heen gebouwd. Ook daar besteed ik op mijn website aandacht aan.

In hoofdstuk 6 van mijn document “Thematisch overzicht van de site” bespreek ik in het kort alle documenten die bij dit deel van mijn website horen.

Ten derde de gekruisigde Jezus, de hoofdpersoon van het Nieuwe Testament en van het Christendom.

Volgens het Nieuwe Testament is Jezus het vleesgeworden woord, de *Thorah* die vlees en bloed geworden is. De *Thorah* en Jezus zijn dus niet te scheiden. En volgens datzelfde Nieuwe Testament is Jezus een jood. Dat betekent dat ook Jodendom en Christendom niet te scheiden zijn.

Over Jezus wil ik in mijn website nog diverse documenten schrijven. En van het Nieuwe Testament wil ik vooral het *Evangelie volgens Matteüs* behandelen, het evangelie dat in de oude christelijke kerk het meest geciteerd werd.

Ten vierde de blauwe viool. Muziek dus. Want ook daarover wil ik op mijn site nog schrijven. Het gaat dan om het muziekstuk dat mij persoonlijk het meeste raakt, namelijk de *Matthäus Passion* van Bach. Centraal in dat werk staat het Bijbelverhaal over Jezus' lijden en sterven. Met zijn muziek wilde Bach dat verhaal dichter bij zijn luisteraars brengen.

Ten vijfde Maria en het Jezuskind die, net als de vallende engel, rode kleren dragen. Dat wil zeggen dat ook zij de liefde kennen. In dit geval is dat echter geen eigenliefde, maar Goddelijke liefde. Zij stralen namelijk wit licht uit en wit stond bij Chagall voor de aanwezigheid van God.

In de Bijbel vind je een boekje dat helemaal over Goddelijke liefde gaat, namelijk het Hooglied. Ook over dat boekje wil ik op mijn site schrijven.

4.4. Een oud Boek

Elk van deze vijf “lichtpunten” hebben op de één of andere manier te maken met dat oude boek dat ik door Weinreb herontdekt heb.

Dat boek, die Bijbel, wil ik opnieuw onder de aandacht brengen. In alle veranderingen van deze tijd hebben we haar waarheden mijns inziens hard nodig. Alleen al omdat ze ons antwoorden bieden op de vragen “wie we zijn” en “waarom we er zijn”.

Ik pleit niet voor een terugkeer naar een premoderne tijd, als dat al zou kunnen. Ik pleit ervoor om de Bijbel mee te nemen in ons leven en haar niet monddood te maken door onze moderne waarheden en

postmoderne twijfels.

Om die Bijbel aan de man te brengen, heb ik daaruit vier basisteksten gekozen, die ik de vier teksten noem:

Ten eerste de Tien Woorden, de tien geboden, een korte Bijbeltekst die gezien wordt als de kern van de *Thorah*.

Ten tweede het Onze Vader, het korte gebed dat Jezus zijn leerlingen leerde en door veel kerkvaders gezien werd als de samenvatting van het hele Nieuwe Testament.

Ten derde het Passieverhaal van Jezus uit het *Evangelie volgens Matthëus*.

Ten vierde het Hooglied, het boekje uit de Hebreeuwse Bijbel dat over de Goddelijke liefde gaat.

Samen geven deze teksten een breed beeld van de Bijbel.

De eerste tekst noem ik [De Tien Woorden](#).

De tweede tekst noem ik [Het Gebed](#).

De derde tekst noem ik [De Passie](#).

De vierde tekst noem ik [Het Lied](#).

De vier vragen en de vier teksten vormen het hart van mijn website. In de volgende afbeelding heb ik ze op een rijtje gezet:

De vier teksten kun je in zekere zin beschouwen als antwoorden op de vier vragen. In zekere zin zeg ik, want hier valt natuurlijk niets te bewijzen. En in de wereld van je gevoelens blijven de vier vragen sowieso bestaan.

1)

Zie [The size of the Internet and the human brain](#).

2)

Zie [Multitasken](#).

3)

Zie [Waarheid volgens Zerzan](#).

4)

Zie zijn [interview voor het tijdschrift Volzin](#).

5)

1 op de 3 wereldbewoners is christen.

6)

Zie [Hoe christenen het Oude Testament lezen](#).

7)

Zie [Het eerste moment](#).

8)

De informatie over de betekenis van de kleuren bij Chagall komt uit de lezing “Marc Chagall’s Bijbelse Boodschap” die Bartlema 31 oktober 2013 in mijn woonplaats gaf.

9)

Safranski, Rüdiger (2009) *Romantiek. Een Duitse affaire*, p. 352,353.

10)

Safranski, Rüdiger (2009) *Romantiek. Een Duitse affaire*, p. 350.

11)

Safranski, Rüdiger (2009) *Romantiek. Een Duitse affaire*, p. 366.

12)

Zie [2 Kronieken 35:7-16](#).

13)

Meer hierover vind je in mijn document [het Hebreeuws](#).

From:

<https://lodebar.net/> - **Lodebar**

Permanent link:

<https://lodebar.net/doku.php?id=eenwoordvooraf>

Last update: **2015/12/02 20:13**

